

Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського МОН України, м. Вінниця прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка на підставі прилюдного захисту дисертації «Формування відповідального ставлення до педагогічної діяльності у студентів педагогічного коледжу» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки 26 квітня 2023 року.

Подуфалова Катерина Юріївна народилася 12 червня 1995 року в місті Котовськ, нині Подільськ, Одеської області.

У 2014 році закінчила ВНКЗ «Балтське педагогічне училище» та здобула кваліфікацію «молодший спеціаліст» за спеціальністю вчитель початкових класів та додатковою спеціалізацією «вчитель англійської мови в початкових класах».

У 2018 р. закінчила Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, за спеціальністю 014 Середня освіта (мова і література(англійська)) та здобула професійну кваліфікацію магістр, викладач англійської мови та літератури.

З серпня 2014 року по теперішній час – викладач іноземної мови Комунального закладу «Балтський педагогічний фаховий коледж».

З вересня 2021 року по теперішній час – завідувача навчально-методичною лабораторією бакалаврату Комунального закладу «Балтський педагогічний фаховий коледж».

Дисертацію виконано у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського МОН України, м. Вінниця.

Науковий керівник: Давидюк Марина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Результати дисертаційного дослідження знайшли своє відображення у 5 публікаціях, з яких 3 – одноосібні, 2 – у співавторстві, 5 – тез доповідей конференцій, у т. ч. зарубіжних; 3 розділи у колективних монографіях (1 – одноосібний, 2 – у співавторстві). Практичний аспект дослідження представлено в розроблених методичних рекомендаціях для профорієнтації учнів старших класів «Блокнот абітурієнта: П'ять перших кроків», методичних рекомендаціях «Формування відповідального ставлення до педагогічної діяльності у студентів педагогічного коледжу», у тому числі:

1. Подуфалова К. Освітнє середовище педагогічного коледжу: складові ефективності. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»): журнал. 2022. № 11(16). С. 130–141. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-11\(16\)-130-141](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-11(16)-130-141)

2. Подуфалова К. Професійна відповідальність педагога: контексти наукової інтерпретації (американський досвід). Гуманізація навчально-виховного процесу. 2022. № 1 (101). С. 67–77. DOI: [https://doi.org/10.31865/2077-1827.1\(101\)2022.264941](https://doi.org/10.31865/2077-1827.1(101)2022.264941)

3. Подуфалова К., Давидюк М. Технологія формування професійної відповідальності майбутнього вчителя. Українська полоністика. 2021. № 19. С. 168–176. DOI: <https://doi.org/10.35433/2220-4555.19.2021.ped-6>

4. Подуфалова К., Давидюк М. Булінг проти вчителя: формування відповідальності суб'єктів освітнього процесу. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців:

методологія, теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць. 2020. Вип. 56. С. 104–113. DOI: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2020-56-104-113>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

- Васянович Григорій Петрович, доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, зауваження:

1. Вважаємо, що дисертантці варто було б визначити загальні методологічні засади дослідження, а не обмежуватися однією із їх складових-методами.

2. Визначаючи суперечності, які реально існують, і тією чи іншою мірою впливають на процес формування відповідального ставлення студентів до педагогічної діяльності, слід було б виокремити й таку: суперечність між об'єктивними вимогами суспільства щодо необхідності високого рівня відповідального ставлення студентів до майбутньої діяльності й рівнем суб'єктивного усвідомлення цих вимог.

3. Можливо слід було б розробити комплексну програму підвищення педагогічної майстерності викладачів з метою їх здатностей до формування відповідального ставлення у майбутніх учителів.

4. Визначаючи умови формування відповідального ставлення до педагогічної діяльності студентів педагогічного коледжу, авторка дослідження зазвичай послуговуватися дефініцією «освітні умови». На нашу думку, більш адекватним у цьому сенсі є поняття «культурно-освітні умови». Адже сьогодні на часі не суто здобуття знань, а передусім набуття майбутнім учителем високого рівня культури.

5. Загальна кількість висновків мала б відповідати кількості поставлених завдань.

6. Зазначимо, що зроблені зауваження та побажання сутнісні не впливають на високий рівень цієї праці.

- Біда Олена Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II, зауваження:

1. У науковій новизні не представлено розробку авторської структурно-функціональної моделі формування відповідального ставлення до педагогічної діяльності у студентів педагогічного коледжу, що є вагомим у дослідження і проходить через всю роботу.

2. У вступі роботи не прописано рекомендації щодо використання результатів і висновків дисертації.

3. Дисертація набула б більшої глибини, якби автором було приділено більше уваги аналізу зарубіжного досвіду дослідження проблеми формування відповідального ставлення до педагогічної діяльності у студентів педагогічного коледжу.

4. Вважаємо за доцільне приділити більше уваги застосуванню мультимедійних технологій в процесі формування відповідального ставлення до педагогічної діяльності у студентів педагогічного коледжу в умовах дистанційного навчання.

5. Варто було б більш ґрунтовніше показати результати проробленої роботи у висновках до першого розділу.

- Каплінський Василь Васильович, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, зауваження:

1. Параграф 1.2 і 3 розділ потребує вилучення з масиву інформації тієї, яка переобтяжує їх зміст. Зокрема це стосується обґрунтування педагогічних умов. Так, при обґрунтуванні другої умови ключове поняття «моделювання ситуацій відповідального вибору» потонуло в інформації про педагогічний

супровід та про професійну ідентичність. З іншого боку, в ході дослідження розкривається сутність понять, які не завжди подаються в контексті ключового поняття назви, а подаються самі по собі, відірвано від ключового поняття. Також у змісті, особливо третього розділу є багато текстового матеріалу, який проситься в додатки і якому там місце.

2. Стилiстичного коригування потребу формулювання другої педагогiчної умови. Рекомендую її подати в наступному формулюванні: «модельовання ситуацій вiдповiдального вибору на кожному з перiодiв професiйного становлення майбутнього педагога».

3. Є необхідність бiльш чiтко i лаконiчнiше сформулювати показники критерiїв, щоб вони були однаковi за суттю, але рiзними за рiвнем прояву на кожному рiвнi. Кiлькiсть має бути однакова на кожному рiвнi. Вони не мають бути розлогими, а чiткими i лаконiчними. Не мають повторюватись в рiзних критерiях, як показник «цiлеспрямованiсть» вiднесено до двох критерiїв: мотивацiйний i вольового.

4. Окремо потрiбно сказати про забезпечення бiльш чiтких логiчних зв'язкiв мiж окремими абзацами або блоками iнформацiї та про логiчну завершенiсть параграфiв коротким пiдсумком (про що йшлося в параграфi), а також про мовно-стилiстичне коригування змiсту.

- Волошина Оксана Василiвна, кандидат педагогiчних наук, доцент кафедри педагогiки, професiйної освiти та управлiння освiтнiми закладами Вiнницького державного педагогiчного унiверситету iменi Михайла Коцюбинського, зауваження:

1. У роботi дублюється матерiал, який належить рiзним параграфам дослідження. Наприклад, дисертантка в 1.2 дає визначення поняття «вiдповiдальне ставлення до педагогiчної дiяльностi», в 1.3 цитування потрактування вiдповiдальностi, представлене Г. Васяновичем, хоча цi

дефініції детально висвітлено в 1.1 «Сутність і структура відповідального ставлення до педагогічної діяльності студентів педагогічного коледжу».

2. Недоцільно в обґрунтуванні педагогічних умов розкривати методологічні підходи дослідження, адже вони описані при характеристиці теоретико-методологічного блоку розробленої моделі формування відповідального ставлення до педагогічної діяльності у студентів педагогічного коледжу.

3. Вважаємо за доцільне більш глибоко розкрити теоретичне обґрунтування визначеної другої педагогічної умови формування відповідального ставлення до педагогічної діяльності у студентів педагогічного коледжу «моделювання ситуацій відповідального вибору у ході професійного становлення майбутнього педагога».

4. У моделі було б доречним представлення етапів формування відповідального ставлення до педагогічної діяльності у студентів педагогічного коледжу, адже вони розкриті в процесі опису формувального експерименту.

5. На наш погляд, висновки до першого розділу не повною мірою відображають зміст усіх параграфів розділу.

- Акімова Ольга Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, без зауважень.

Результати таємного голосування:

“За” 5 членів ради,

“Проти” 0 членів ради,

недійсних бюлетенів 0.

На підставі результатів таємного голосування спеціалізована вчена рада присуджує Подуфаловій Катерині Юріївні ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Голова спеціалізованої
вченої ради

Акімова О.В.